

Et stærkere fællesskab

Af Hans Christian Baltzer, Pindstrup

Det er overskriften på mit indlæg. "Et stærkere fællesskab", men et stærkere fællesskab, som blev skabt for 85 år siden.

Lidt kulturhistorie om polakkerne i Ringsø og den Katolske Kirke (Skt. Mikael's Kirke).

Forhistorien er den, at der under 1. verdenskrig arbejdede mange polske familier i Pindstrup – ja, familier, mændene arbejdede i moserne, kvinder og børn arbejdede på liggepladserne med at rejse og stakke tøv. Det var for familierne vigtigt, at der blev tjent mange penge, så de – når tørvesæsonen var forbi – havde nok at leve for.

Da polakkerne ikke var danske statsborgere, måtte de klare sig så godt de kunne, der var ingen hjælp at få fra de danske myndigheder. De måtte støtte hinanden og rejse hen, hvor der var arbejde.

De mange polske familier var kommet til Danmark som roearbejdere på Lolland i begyndelsen af 1900-tallet, men en del af disse arbejdere, daglejere, blev i Danmark og søgte til andre egne af landet, bl.a. kom der i 1920'erne mange til Pindstrup, ja, der var en hel koloni af polakker på 12-14 familier, hvoraf nogle købte mindre landbrug eller blev selvstændige på anden måde. Ligesom mange danskere på den tid var med i foreninger, var der også et stort ønske blandt polakkerne om at danne en polsk forening. Det blev en realitet den 1. maj 1929 (på Arbejdernes internationale Kampdag), og den fik navnet "Den polske Forening i Danmark omkring Pindstrup".

Foreningens første og største opgave var at tage initiativ til at bygge egen katolsk kirke. Efter at man havde indsamlet 6-8000 kr., skænkede direktør Johs. F. la Cour, Pindstrup Mosebrug, tømmer til at bygge en kirke, og arealet/grunden på ca. 1 tdr. land, blev skænket af Jacob Kot, en lokal polak. Derpå gik man i gang i den sparsomme fritid med at opføre en kirke, idet man udførte så meget arbejde som muligt selv – dog måtte man have hjælp fra håndværkere.

2. påskedag, den 21. april 1930 kunne indvielsen finde sted. I spidsen for processionen gik rød-klædte kordrenge og tre præster ind i den nye kirke, hvor P. Staubli, præst i Aarhus, foretog kirkens indvielse.

Det indvendige interiør blev skænket fra forskellige, bl.a. blev alteret skænket af Sct. Josefs-søstre, Frederiksberg, kommunikationsbænken fra Jesu Hjertes kapel i Stenogade. Biskoppen skænkede kirkebænkene og J. Keblowzik, Aarhus et harmonium. Der blev også anbragt 2 klokker i tårnet, som dagligt ringer Angelus (kalder til bøn) hen over mark og skov til fryd for alle. Man skal huske på, at da Skt. Mikael's kirke blev bygget, havde Pindstrup ingen kirke.

Skt. Mikael's kirke blev et samlingspunkt for katolikker fra hele Jylland. Før krigen var der til den årlige Kristi Legemsfest (valfartsdag) op mod 400-500 katolikker, som mødte op til festdagen, men efter krigen ebbede det ud, men der kommer stadig mange.

I løbet af de sidste 50 år er der sket en kraftig udskiftning i menighedens sammensætning. De oprindelige polskfødte er næsten væk alle sammen, og deres børn og børnebørn bor ikke længere så tæt på Ringsø. Desuden har der været tale om, at et ret velkendt fænomen blandt immigranternes efterkommere har gjort sig gældende: Man vil gerne på så mange måder som muligt ligne værtsbefolkningen, og derfor ser man ingen grund til at opretholde fædrenes nationale, kulturelle, ideologiske og religiøse traditioner. Men denne tendens er tilsyneladende stoppet, og der er kommet en større menighed i de sidste år.

Der er stadig kirkegang to gange om måneden, og der er kommet nye katolske grupper til, bl.a. fra Baltikum, Polen, Tamiler og andre, så der er fortsat grobund for kirkens eksistens.

Derfor glæder det mig, at en gruppe katolikker forsøger at skaffe penge til at få kirken renoveret, så man igen kan få kirkens gamle stil frem og få den til at fremstå, som den var oprindelig, nemlig som en smuk trækirke, gerne med de gamle udskæringer og krummelyrer osv., og få klokkerne til at ringe Angelus igen.

Det var et stærkt fællesskab, som blev skabt i 20'erne og 30'erne omkring Skt. Mikael's kirke, og som stadig eksisterer.

Noter: Jeg har støttet mig til teksterne i Historisk Årbog fra Randers Amt 1986 og bogen "Pindstrup – Skabt på Træ og Tøv".